

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Lovforslaget og dets hovedpunkter.

Det foreliggende lovforslag omhandler hovedsagelig ændring af bestemmelserne vedrørende følgende forhold:

Ændring af reglerne om optagelse på valglisten af vælgere, der flytter til en kommune senere end 18.-dagen før afholdelse af de kommunale valg.

Ændring af reglerne om udformning af stemmesedler.

Ændring af reglerne om udformning af brevstemmesedler.

a. Ændring af reglerne om optagelse på valglisten af vælgere, der flytter til en kommune senere end 18.-dagen før afholdelse af de kommunale valg.

De nugældende regler om udarbejdelse af valglisten blev indsat i den kommunale valglov ved lov nr. 143 af 30. marts 1981. Ved denne lovændring blev der indført regler, der svarer til den kort forinden gennemførte valglisteordning ved folketingsvalg. Den årlige udarbejdelse af folketingsvalglisten samt tilflytterlisten blev afskaffet. Valglisten udfærdiges nu alene i forbindelse med afholdelse af valg. Udfærdigelsen sker maskinelt på grundlag af oplysningerne i det centrale personregister (CPR).

Af tekniske og praktiske grunde sker udskrivningen af valglisten på grundlag af de oplysninger, der er registreret i folkeregistrene senest 18.-dagen før valget, idet denne dag er en fredag, såfremt valget afholdes på en tirsdag. Begivenheder, der registreres inden valget, men efter denne frist, vil ikke kunne tages i betragtning ved den maskinelle udskrivning af valglisten. Personer, der inden valget, men efter 18.-dagen før dette, flytter fra en kommune til en anden, vil således være afskåret fra at afgive stemme. De pågældende vil nemlig ikke kunne optages på valglisten i tilflytningskommunen, da registreringen først sker efter 18.-dagen, og uanset at de flyttende vælgere vil være optaget på valglisten i fraflytningskommunen, vil de heller ikke kunne stemme der, idet de ikke vil have fast bopæl i kommunen på valgdagen, jfr. den kommu-

nale valglovs § 5, stk. 2, hvorefter de, der er optaget på valglisten, men som ikke længere har fast bopæl i kommunen, ikke har ret til at afgive stemme.

Den i 1981 gennemførte lovændring betød en forlængelse på 4 dage af den periode forud for et valg, hvor vælgere, der skifter bopælskommune, vil være afskåret fra at stemme, idet det nævnte tidsrum før lovændringen kun havde været 14 dage. Dette forhold gav anledning til betænkeligheder, og i forbindelse med folketingets behandling af lovforslaget afgav den daværende indenrigsminister tilsagn om at lade iværksætte en undersøgelse af, hvorvidt »der vil kunne tilrettelægges sådanne arbejds gange i kommunerne, at det på længere sigt vil være forsvarligt at afkorte det tidsrum, hvori vælgere, der anmelder tilflytning til kommunens folkeregister før valget, vil være afskåret fra at afgive deres stemme«. (Tillægsbetænkning afgivet af kommunaludvalget den 19. marts 1981 over forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg).

En af indenrigsministeren nedsat arbejdsgruppe med repræsentanter fra indenrigsministeriet, Kommunernes Landsforening, Københavns kommune og Kommunedata I/S afgav den 14. september 1983 betænkning, hvori der er stillet forslag med henblik på at reducere denne »18-dages periode«.

Ifølge betænkningen er det fortsat nødvendigt, at der udskrives valglisten, der omfatter alle vælgere pr. 18.-dagen før valget (hovedvalglisten). Det foreslås imidlertid, at også vælgere, der flytter til kommunen senest 11.-dagen før valget får mulighed for at stemme ved, at der enten maskinelt eller manuelt udskrives supplementsvalglisten over nytilkomne vælgere. Det skønnes, at ca. 10.000 vælgere, - der ellers ville være afskåret herfra - vil få mulighed for at stemme.

Det er i øvrigt en forudsætning for forslaget, at det lovfæstes, at valgdagen er en tirsdag, idet 11.-dagen derved bliver en fredag, således at det centrale personregister (CPR) kan ajourføres den følgende lørdag og søndag.